

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2017)0246

Οικονομική αποδοτικότητα του 7ου προγράμματος για την έρευνα

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την οικονομική αποδοτικότητα του 7ου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα (2015/2318(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τον τίτλο XIX της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013)¹,
- έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020)²,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης³ («ο δημοσιονομικός κανονισμός»),

¹ ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1.

² ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104.

³ ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1.

- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2014, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των θεσμικών οργάνων¹,
 - έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 2/2013 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τίτλο «Είναι αποδοτική η εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα;»,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Επιστημών και Τεχνολογίας της Βουλής των Κοινοτήτων του Ηνωμένου Βασιλείου, με τίτλο «Leaving the EU: implications and opportunities for science and research» (Αποχώρηση από την ΕΕ: συνέπειες και ευκαιρίες για την επιστήμη και την έρευνα), της 16ης Νοεμβρίου 2016²,
 - έχοντας υπόψη την απόφασή του της 28ης Απριλίου 2016 σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014, τμήμα III – Επιτροπή³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A8-0194/2017),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2007-2013 έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο η υλοποίηση του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία (7ο ΠΠ) συνεχίζεται·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έργα έρευνας και καινοτομίας στη διάρκεια του ΠΔΠ 2014-2020 εμπίπτουν στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εξ όσων γνωρίζει, δεν υφίσταται ολοκληρωμένη ανάλυση οικονομικής αποδοτικότητας όσον αφορά το 7ο ΠΠ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ιδανικά, θα έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση του 7ου ΠΠ πριν από την έναρξη ισχύος του προγράμματος «Ορίζων 2020»·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ποσοστά σφάλματος και η εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος δεν προσφέρουν ολοκληρωμένες πληροφορίες όσον αφορά την οικονομική αποδοτικότητα·

Το Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο (7ο ΠΠ)

1. τονίζει το γεγονός ότι το 7ο ΠΠ είχε συνολικό ψηφισθέντα προϋπολογισμό ύψους 55 δισεκατομμυρίων EUR, ποσό που εκτιμάται στο 3 % των συνολικών δαπανών έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (E&TA) στην Ευρώπη, ή στο 25 % της ανταγωνιστικής χρηματοδότησης· στη διάρκεια της επταετούς περιόδου του 7ου ΠΠ, υποβλήθηκαν

¹ ΕΕ C 373 της 10.11.2015, σ. 1.

² <http://www.parliament.uk/business/committees/committees-a-z/commons-select/science-and-technology-committee/inquiries/parliament-2015/leaving-the-eu-inquiry-16-17/publications/>

³ ΕΕ L 246 της 14.9.2016, σ. 25.

περισσότερες από 139 000 ερευνητικές προτάσεις, από τις οποίες επιλέχθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν 25 000 έργα ύψιστης ποιότητας· οι κύριοι αποδέκτες ανάμεσα στους 29 000 οργανισμούς που συμμετείχαν στο 7ο ΠΠ ήταν, μεταξύ άλλων, πανεπιστήμια (44 % της χρηματοδότησης του 7ου ΠΠ), οργανισμοί έρευνας και τεχνολογίας (27 %), μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις (11 %) και ΜΜΕ (13 %), ενώ ο δημόσιος τομέας (3 %) και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (2 %) διαδραμάτισαν λιγότερο σημαντικό ρόλο·

2. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι το ΠΠ7 εξυπηρετεί δικαιούχους από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις συνδεδεμένες και τις υποψήφιες χώρες όπως η Ελβετία, το Ισραήλ, η Νορβηγία, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Τουρκία, η Κροατία, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Σερβία, η Αλβανία, το Μαυροβούνιο, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, οι Νήσοι Φερόες και η Μολδαβία, καθώς και τις χώρες εταίρους της διεθνούς συνεργασίας·
3. επισημαίνει την εκ των υστέρων αξιολόγηση του 7ου ΠΠ, που πραγματοποιήθηκε από ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου¹, και η οποία θεώρησε το 7ο ΠΠ ως επιτυχημένο· η ομάδα υψηλού επιπέδου υπογράμμισε ειδικότερα ότι το 7ο ΠΠ:
 - ενθάρρυνε την επιστημονική αριστεία σε ατομικό και θεσμικό επίπεδο,
 - προώθησε την πρωτοποριακή έρευνα μέσω του καινοτόμου ειδικού προγράμματος «Ϊδέες» (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας) του 7ου ΠΠ,
 - διασφάλισε τη συμμετοχή της βιομηχανίας και των ΜΜΕ με στρατηγικό τρόπο,
 - προώθησε έναν νέο τρόπο συνεργασίας και ένα πλαίσιο ανοιχτής καινοτομίας,
 - ενίσχυσε τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας καλλιεργώντας μια νοοτροπία συνεργασίας και δημιουργώντας ολοκληρωμένα δίκτυα ικανά να ανταποκρίνονται σε θεματικές προκλήσεις,
 - αντιμετώπισε ορισμένες κοινωνιακές προκλήσεις μέσω της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας – Ειδικό πρόγραμμα «Συνεργασία» του 7ου ΠΠ,
 - ενθάρρυνε την εναρμόνιση των εθνικών συστημάτων και πολιτικών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας,
 - τόνωσε την κινητικότητα ερευνητών σε όλη την Ευρώπη – το ειδικό πρόγραμμα «Άνθρωποι» του 7ου ΠΠ δημιούργησε τις κατάλληλες συνθήκες για μια ανοιχτή αγορά εργασίας για ερευνητές,
 - προώθησε τις επενδύσεις σε ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές,
 - απέκτησε μια κρίσιμη μάζα παραγόντων έρευνας σε όλη την Ευρώπη και παγκοσμίως·

¹ «Commitment and Coherence – Ex-post Evaluation of the 7th EU Framework Programme (2007-2013)» (Δέσμευση και Συνοχή – Εκ των υστέρων αξιολόγηση του 7ου προγράμματος-πλαίσιου της ΕΕ, Νοέμβριος 2015
https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/fp7_final_evaluation_expert_group_report.pdf

4. σημειώνει ότι στη δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης του 7ου ΠΠ, από τον Φεβρουάριο έως τον Μάιο του 2015, διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες:
- μεγάλη διοικητική επιβάρυνση και επαχθείς νομικοί και οικονομικοί κανόνες,
 - υπερβολικά υψηλός αριθμός προτάσεων,
 - ανεπαρκής εστίαση στις κοινωνιακές επιπτώσεις,
 - υπερβολικά περιορισμένο πεδίο εφαρμογής των ζητημάτων και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων,
 - ανεπαρκής εστίαση στη συμμετοχή της βιομηχανίας,
 - υψηλό κατώτατο όριο για τους νεοεισερχόμενους· χαμηλός μέσος όρος επιτυχίας προτάσεων και αιτούντων, 19 % και 22 % αντίστοιχα·
 - ελλιπής επικοινωνία·
5. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, κατά τον Επίτροπο, το 7ο ΠΠ δεν πρόκειται να εκτελεστεί πλήρως και να αξιολογηθεί πριν από το 2020, πράγμα που θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστερήσεις στα μελλοντικά προγράμματα επακολούθησης· καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει την έκθεση αξιολόγησης το συντομότερο και οπωσδήποτε πριν υποβάλει το πρόγραμμα έρευνας για το διάστημα μετά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»·

Οι διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου («το Ελεγκτικό Συνέδριο»)

6. Τονίζει με ανησυχία ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί ότι τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου όσον αφορά την έρευνα και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές είναι «μερικώς αποτελεσματικά»·
7. καλεί την Επιτροπή να ενημερώσει λεπτομερώς την αρμόδια επιτροπή του για τις 10 πράξεις που αντιστοιχούσαν στο 77 % των σφαλμάτων το 2015 και για τα διορθωτικά μέτρα που έλαβε·
8. σημειώνει με ανησυχία ότι το ποσοστό σφάλματος της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΑΚ) στην απαλλαγή για τα πρόσφατα οικονομικά έτη ήταν πάντοτε υψηλότερο από 5 %·
9. σημειώνει ότι, το 2015, από τις 150 πράξεις που έλεγξε το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι 72 (48 %) εξ αυτών περιείχαν σφάλματα· βάσει των 38 σφαλμάτων που προσδιόρισε ποσοτικά το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκτίμησε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 4,4 %· επιπλέον, σε 16 περιπτώσεις ποσοτικά προσδιορισμένων σφαλμάτων, η Επιτροπή, οι εθνικές αρχές ή οι ανεξάρτητοι ελεγκτές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την έγκριση των δαπανών· αν όλες αυτές οι πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το κεφάλαιο αυτό θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,6 %·

10. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι επί συνόλου 38 πράξεων που περιείχαν ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα, το Ελεγκτικό Συνέδριο επισήμανε σφάλματα που υπερέβαιναν το 20 % των εξετασθεισών πράξεων· οι 10 αυτές περιπτώσεις (εννέα από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και μία από το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία της περιόδου 2007-2013) αντιστοιχούν στο 77 % του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» για το 2015·
11. εκφράζει τη λύπη του διότι η πλειονότητα των ποσοτικώς προσδιορίσιμων σφαλμάτων που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο (33 επί συνόλου 38) αφορούσε την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και έμμεσων δαπανών που δηλώθηκαν από δικαιούχους, και ότι σχεδόν όλα τα σφάλματα που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο στις δηλώσεις δαπανών οφείλονταν σε παρερμηνεία, από πλευράς των δικαιούχων, των πολύπλοκων κανόνων επιλεξιμότητας ή σε εσφαλμένο υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών τους·
12. αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή υπολόγισε το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (στο τέλος του προγράμματος και μετά τις διορθώσεις) στο 3 % το 2014 (2,88 % το 2015)·
13. υπενθυμίζει τη θέση του στο πλαίσιο της απαλλαγής της Επιτροπής για το 2012 και 2014: «διατηρεί την πεποίθηση ότι η Επιτροπή οφείλει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για μια αποδεκτή ισορροπία μεταξύ της ελκυστικότητας των προγραμμάτων για τους συμμετέχοντες και της θεμιτής αναγκαιότητας λογοδοσίας και δημοσιονομικού ελέγχου· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη δήλωση του Γενικού Διευθυντή το 2012, σύμφωνα με την οποία μια διαδικασία που επιδιώκει πάση θυσία την τήρηση εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος 2 % δεν είναι βιώσιμη επιλογή»·
14. εκφράζει τη λύπη του διότι οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν εσφαλμένα υπολογισμένες δαπάνες προσωπικού και μη επιλέξιμες άμεσες και έμμεσες δαπάνες·
15. τονίζει και εκφράζει την ανησυχία του για τις διαπιστώσεις της ειδικής έκθεσης αριθ. 2/2013 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο συμπεραίνει ότι οι διαδικασίες της Επιτροπής διαρθρώνονται με γνώμονα τη διασφάλιση της επένδυσης των χρηματοδοτικών πόρων σε ερευνητικές δραστηριότητες υψηλής ποιότητας· ωστόσο, δεν δόθηκε ίδια σημασία στην αποδοτικότητα·
 - τα υφιστάμενα εργαλεία τεχνολογίας των πληροφοριών (ΤΠ) δεν κατέστησαν δυνατή την αποτελεσματική εφαρμογή των έργων, και στις οκτώ υπηρεσίες της Επιτροπής, για την υλοποίηση του 7ου ΠΠ, απασχολούνται περισσότεροι από 2 500 υπάλληλοι, εκ των οποίων οι 1 500 (60 %) είναι άμεσα επιφορτισμένοι με τη διαχείριση της εφαρμογής του ειδικού προγράμματος «Συνεργασία»,
 - ο χρόνος που απαιτείται μέχρι την επιχορήγηση θα πρέπει να μειωθεί περαιτέρω, και
 - στο μοντέλο δημοσιονομικού ελέγχου του 7ου ΠΠ δεν λαμβάνεται δεόντως υπόψη ο κίνδυνος σφαλμάτων·
16. επισημαίνει τις απαντήσεις της Επιτροπής στα συμπεράσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στις οποίες αναφέρεται ότι υπεγράφησαν παρόλα αυτά 4 324 συμφωνίες επιχορήγησης, με σχεδόν 20 000 συμμετέχοντες, ότι ο χρόνος μέχρι την επιχορήγηση

είχε ήδη μειωθεί και ότι η αρχιτεκτονική του συστήματος ελέγχου είχε σχεδιαστεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να αποδίδεται μεγαλύτερη βαρύτητα στον εκ των υστέρων έλεγχο·

Οικονομική αποδοτικότητα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ

17. υπογραμμίζει ότι η οικονομική αποδοτικότητα θα πρέπει να αξιολογείται με βάση τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας (χρηστή δημοσιονομική διαχείριση)¹ όσον αφορά την επίτευξη των στόχων πολιτικής·
18. αναγνωρίζει ότι στην εφαρμογή των προγραμμάτων-πλαίσιων για την έρευνα συμμετείχαν διάφορες γενικές διευθύνσεις, εκτελεστικοί οργανισμοί, κοινές επιχειρήσεις, φορείς που έχουν συσταθεί δυνάμει του άρθρου 185, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ)·
19. τονίζει ότι η Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας) ενέκρινε πληρωμές ύψους 3,8 δισεκατομμυρίων EUR το 2015, το 67,4 % των οποίων πραγματοποιήθηκε υπό την άμεση ευθύνη της ΓΔ, το 12,6 % από κοινές επιχειρήσεις, το 10,7 % από την ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) και το 2,4 % από εκτελεστικούς οργανισμούς·
20. σημειώνει ότι, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας για το 2015, η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεισέφερε 44,56 δισεκατομμύρια EUR στο 7ο ΠΠ, εκ των οποίων το 58 % διατέθηκε στη Γερμανία, το 16 % στο Ηνωμένο Βασίλειο, το 11 % στη Γαλλία, το 8 % στην Ιταλία και το 7 % στην Ισπανία·
21. διαπιστώνει ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας δημιούργησε ένα πλαίσιο ελέγχου με στόχο τον περιορισμό των εγγενών κινδύνων στα διάφορα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης των άμεσων και έμμεσων επιχορηγήσεων· επιπλέον, η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας κατάρτισε στρατηγική εποπτείας για τα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται από την ΕΤΕπ και το ΕΤΕ·
22. σημειώνει σε σχέση με το ΠΠ/7 2007-2013 ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας είχε ολοκληρώσει και συνάψει, έως το τέλος του 2015, 3 035 από τις 4 950 συμφωνίες επιχορήγησης, καθώς και 1 915 έργα, ενώ απομένουν προς πληρωμή 1,6 δισεκατομμύρια EUR· η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας πραγματοποίησε 826 τελικές πληρωμές το 2015· ενθαρρύνει τη ΓΔ να αναπτύξει αυτές τις στατιστικές κατά τα επόμενα οικονομικά έτη·
23. επισημαίνει ιδίως το γεγονός ότι δείκτες όπως ο χρόνος μέχρι την επιχορήγηση, ο χρόνος μέχρι την ενημέρωση και ο χρόνος μέχρι την πληρωμή, εμφάνισαν θετική τάση και θεωρήθηκαν ικανοποιητικοί (ποσοστό συμμόρφωσης 93-100 %).·
24. σημειώνει ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας πραγματοποίησε 1 550 λογιστικούς ελέγχους, οι οποίοι κάλυπταν 1 404 δικαιούχους και 58,7 % του προϋπολογισμού, στη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού του 7ου ΠΠ·
25. επισημαίνει ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας θεωρεί ότι απασχολήθηκαν 9,4 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης για την εποπτεία και τον συντονισμό δραστηριοτήτων που σχετιζόνταν με τους εκτελεστικούς οργανισμούς· αυτό

¹ Κεφάλαιο 7 του δημοσιονομικού κανονισμού.

αντιπροσώπευε 1,26 εκατομμύρια EUR ή 1,35 % των συνολικών διοικητικών δαπανών· επιπλέον, ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (EOE) και ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (EOESΕ) εκτέλεσαν επιχειρησιακό προϋπολογισμό ύψους 1,94 δισεκατομμυρίων EUR, και ο Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (EASME) και ο Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων (INEA) πραγματοποίησαν πιστώσεις πληρωμών ύψους 480,5 εκατομμυρίων EUR το 2015·

26. παρατηρεί ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας πραγματοποίησε δαπάνες ύψους 1,67 εκατομμυρίων EUR ή 0,35 % από τα 479,9 εκατομμύρια EUR που καταβλήθηκαν στις κοινές επιχειρήσεις για την εποπτεία των δραστηριοτήτων τους· παρατηρεί, επιπλέον, ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας πραγματοποίησε δαπάνες ύψους 0,7 εκατομμυρίων EUR ή 0,78 % των πληρωμών που καταβλήθηκαν, σε φορείς του άρθρου 185 για την εποπτεία των δραστηριοτήτων τους·
27. τονίζει ότι οι κοινές επιχειρήσεις και οι φορείς του άρθρου 185 είναι υπεύθυνοι για τους οικείους λογιστικούς ελέγχους, τα αποτελέσματα των οποίων πρέπει να κοινοποιούνται στη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας·
28. σημειώνει με ανησυχία ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας εκτίμησε ότι το συνολικό ποσοστό εντοπισθέντων σφαλμάτων ανήλθε στο 4,35 %· ταυτόχρονα, η ΓΔ υπολόγισε το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (στο τέλος του προγράμματος και μετά τις διορθώσεις) στο 2,88 %·
29. επισημαίνει ότι, στο τέλος του 2016, το προς ανάκτηση ποσό ανερχόταν στα 68 εκατομμύρια EUR, εκ των οποίων τα 49,7 εκατομμύρια EUR πράγματι εισπράχθηκαν·
30. παρατηρεί, ωστόσο, ότι οι κανόνες του ΠΠ7 δεν ήταν επαρκώς συμβατοί με τις γενικές επιχειρηματικές πρακτικές, ότι το σύστημα ελέγχου έπρεπε να έχει καλύτερη ισορροπία μεταξύ κινδύνου και ελέγχου, ότι οι δικαιούχοι χρειάζονταν καλύτερη καθοδήγηση για να αντιμετωπίσουν την πολυπλοκότητα του συστήματος και ότι οι μέθοδοι αποζημίωσης έπρεπε να είναι πιο αποτελεσματικές·
31. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας αναφέρει πως στο τέλος του 2015 παρέμεναν ημιτελή 1 έργα του ΠΠ7 αξίας 1,63 δισεκατομμυρίων EUR, κάτι που θα μπορούσε να καθυστερήσει την εφαρμογή του προγράμματος «Ορίζων 2020»·
32. σημειώνει ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί η δημιουργία συνεργιών μεταξύ, αφενός, του τομέα έρευνας και καινοτομίας και, αφετέρου, των διαρθρωτικών ταμείων προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
33. σημειώνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι το ΠΠ7 και η εθνική χρηματοδότηση της έρευνας είναι συνεπείς με τους ενωσιακούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, ώστε να αποφευχθούν ασυνέπειες και επικαλύψεις χρηματοδότησης· υπογραμμίζει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά εθνικά χαρακτηριστικά·
34. τονίζει τη σημασία των χρηματοδοτικών μέσων στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας· υπογραμμίζει, σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα της έρευνας, ότι η χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων για έργα με υψηλότερα επίπεδα τεχνολογικής

ετοιμότητας μπορεί να προσφέρει ικανοποιητική απόδοση των δημόσιων επενδύσεων· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι «Η χρηματοδοτική διευκόλυνση επιμερισμού του κινδύνου (RSFF 2007-2013) παρέχει δάνεια και υβριδική ή ενδιάμεση χρηματοδότηση για τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου για έργα E&K. Η συνεισφορά της Ένωσης, ύψους 961 εκατομμυρίων EUR, στη RSFF για την περίοδο 2007-2015 υποστήριξε δραστηριότητες αξίας άνω των 10,22 δισεκατομμυρίων EUR από τον αναμενόμενο στόχο των 11,31 δισεκατομμυρίων EUR»· επισημαίνει ότι το μέσο επιμερισμού του κινδύνου (RSI) για τις MME χορήγησε ποσό άνω των 2,3 δισεκατομμυρίων EUR, στο οποίο η Ένωση συνεισέφερε 270 εκατομμύρια EUR¹· είναι της άποψης ότι τα εν λόγω ποσά καταδεικνύουν το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων και άλλων δικαιούχων στη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου·

35. Διαπιστώνει την ανάγκη καλύτερης στόχευσης των χρηματοδοτικών μέσων του 7ου ΠΠ προκειμένου να διασφαλίζεται ότι υποστηρίζονται νεοεισερχόμενοι με περιορισμένη πρόσβαση για χρηματοδότηση στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας·
36. τονίζει ότι ορισμένα μέτρα τα οποία συνέστησε ο εξωτερικός ελεγκτής ή η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής δεν έχουν ολοκληρωθεί και συγκεκριμένα δεν έχουν συμπεριληφθεί δύο μέτρα που αφορούν τα συστήματα ελέγχου για την εποπτεία των εξωτερικών φορέων, και τρία μέτρα για το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων·
37. Προτείνει καλύτερη επικοινωνία των αποτελεσμάτων στα κράτη μέλη και ενημερωτικές εκστρατείες για το πρόγραμμα·

Μελλοντικές προοπτικές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

38. επισημαίνει το γεγονός ότι, μέχρι το τέλος του 2015, είχαν δημοσιευθεί για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» 198 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων με προθεσμία υποβολής έως την εν λόγω ημερομηνία· κατόπιν αυτών των προσκλήσεων, υποβλήθηκαν συνολικά 78 268 προτάσεις, 10 658 εκ των οποίων συμπεριλήφθηκαν στον κύριο κατάλογο ή στον κατάλογο επιτυχόντων· το ποσοστό επιτυχίας ανήλθε περίπου στο 14 %, λαμβανομένων υπόψη μόνον των επιλέξιμων προτάσεων· κατά την ίδια περίοδο, υπεγράφησαν 8 832 συμφωνίες επιχορήγησης με τους δικαιούχους, 528 εκ των οποίων υπεγράφησαν από τη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας·
39. Αναγνωρίζει ότι υπήρξε εξοικονόμηση κόστους ύψους 551 εκατομμυρίων EUR στο 7ο ΠΠ σε σύγκριση με το 6ο ΠΠ και ότι η Επιτροπή επιχείρησε να απλουστεύσει περαιτέρω την εφαρμογή του προγράμματος «Ορίζων 2020» σε σύγκριση με το 7ο ΠΠ· τονίζει ότι είναι σημαντικό να επωφεληθούν από την απλούστευση όλοι οι τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών ταμείων, προκειμένου να διατηρηθεί η ίση μεταχείριση των δικαιούχων της ευρωπαϊκής χρηματοδοτικής συνδρομής·
40. Σημειώνει με ικανοποίηση ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας προσπαθεί να μειώσει περαιτέρω τα γενικά έξοδα αναθέτοντας τη διαχείριση συμβάσεων σε εκτελεστικούς οργανισμούς και άλλους φορείς· τονίζει εν προκειμένω ότι, στο πλαίσιο του

¹ COM(2016)0675, σσ. 18 και 19.

προγράμματος «Ορίζων 2020», το 55% του προϋπολογισμού θα υπόκειται στη διαχείριση εκτελεστικών οργανισμών·

41. υπογραμμίζει ότι λόγω του σημαντικού αριθμού πολιτικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής, των εκτελεστικών οργανισμών, των κοινών επιχειρήσεων και των φορέων του άρθρου 185, απαιτείται καλός συντονισμός, η αποτελεσματικότητα του οποίου είναι καίριας σημασίας·
42. λαμβάνει υπό σημείωση τις διαφορετικές απόψεις μεταξύ, αφενός, του EIT και της Επιτροπής και, αφετέρου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όσον αφορά τη νομιμότητα των πληρωμών· είναι της άποψης ότι η διαφορά αυτή δεν πρέπει να επιλυθεί σε βάρος δικαιούχων που ενήργησαν καλή τη πίστει·
43. επικροτεί το γεγονός ότι στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»:
 - η δομή του προγράμματος είναι λιγότερο σύνθετη και προσφέρει διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών,
 - πλέον ισχύει ενιαία δέσμη κανόνων,
 - πλέον εφαρμόζεται ένα ποσοστό χρηματοδότησης ανά έργο,
 - οι έμμεσες δαπάνες καλύπτονται από κατ' αποκοπή ποσοστό (25%),
 - ελέγχεται μόνον η οικονομική βιωσιμότητα των συντονιστών έργων,
 - θεσπίστηκε μια περισσότερο μετρήσιμη προσέγγιση επιδόσεων,
 - εφαρμόζεται μια ενιαία στρατηγική λογιστικού ελέγχου στον τομέα της E&K,
 - δημιουργήθηκε μια ενιαία πύλη συμμετεχόντων για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων και των εμπειρογνομώνων,
 - οι επιχορηγήσεις, οι συμβάσεις εμπειρογνομώνων και η αρχειοθέτηση υπόκεινται σε ηλεκτρονική διαχείριση·
44. επικροτεί τη δημιουργία ενός Κοινού Κέντρου Υποστήριξης (KKY), που θα συμβάλει στον αποδοτικό και εναρμονισμένο συντονισμό και υλοποίηση του προγράμματος με τη συμμετοχή επτά γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής, τεσσάρων εκτελεστικών οργανισμών και έξι κοινών επιχειρήσεων· από την 1η Ιανουαρίου 2014, το KKY παρέχει κοινές υπηρεσίες στους τομείς της νομικής υποστήριξης, των κατασταλτικών ελέγχων, των συστημάτων και λειτουργιών ΤΠ, επιχειρησιακών διεργασιών, των πληροφοριών και στοιχείων προγράμματος σε όλες τις ΓΔ έρευνας, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τις κοινές επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»·
45. υποστηρίζει ότι ο ρόλος των Εθνικών Σημείων Επαφής (ΕΣΕ) πρέπει να ενισχυθεί προκειμένου να παρέχεται επιτόπου ποιοτική τεχνική υποστήριξη· η ετήσια αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, η κατάρτιση και η επιβράβευση των ΕΣΕ που αποδίδουν θα αυξήσουν το ποσοστό επιτυχίας του προγράμματος «Ορίζων 2020»·

46. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το μερίδιο των πόρων του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυξήθηκε από 19,4 % το 2014 σε 23,4 % το 2015, και συνιστά να υποστηριχθεί η τάση αυτή με προορατικό τρόπο·
47. θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας δεν συμμορφώθηκε με το αίτημα του Κοινοβουλίου να δημοσιεύουν οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής όλες τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους·
48. ζητεί από την Επιτροπή να λάβει μέτρα για την εξασφάλιση ίσης αμοιβής για τους ερευνητές που εκτελούν την ίδια εργασία στο πλαίσιο του ίδιου έργου και να υποβάλει κατάλογο, ανά εθνικότητα, όλων των εισηγμένων στο χρηματιστήριο επιχειρήσεων και/ή των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν κέρδη στον ετήσιο ισολογισμό τους και λαμβάνουν κονδύλια από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»·
49. αναγνωρίζει ότι τα νέα στοιχεία που εισήχθησαν στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» αντικατοπτρίζουν μεταξύ άλλων και τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο·
50. υπενθυμίζει ότι βρίσκεται σε εξέλιξη ένα 9ο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα· υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι οι βέλτιστες πρακτικές του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του προγράμματος· προτείνει περισσότερη χρηματοδότηση για την καινοτομία η οποία είναι οικονομικά αποδοτική για τον επιχειρηματικό τομέα, και μεγαλύτερη ευελιξία μεταξύ των προϋπολογισμών των διαφόρων επιμέρους προγραμμάτων για να αποφευχθεί η έλλειψη χρηματοδότησης για όσα χαρακτηρίζονται «εξαιρετικά».

Αντίκτοπος στο 7ο ΠΠ από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση

51. σημειώνει με σεβασμό το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου της 23ης Ιουνίου 2016, στο πλαίσιο της οποίας εξέφρασαν την πολιτική βούληση να αποχωρήσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση·
52. επικροτεί το έργο της Βουλής των Κοινοτήτων του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την αξιολόγηση των επιπτώσεων της εν λόγω ψηφοφορίας στον τομέα της επιστήμης και της έρευνας¹, και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα·
53. τονίζει ότι οι οργανώσεις με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο έλαβαν 1,27 δισεκατομμύρια EUR σε επιχορηγήσεις βάσει προσκλήσεων υποβολής προτάσεων το 2014, ήτοι το 15 % του συνόλου, και 1,18 δισεκατομμύρια EUR σε επιχορηγήσεις το 2015, ήτοι το 15,9 % του συνόλου – το υψηλότερο ποσοστό χρηματοδότησης της ΕΕ που χορηγήθηκε σε κράτος μέλος το εν λόγω έτος².

Συμπεράσματα

¹ Βλέπε έκθεση της Επιτροπής Επιστημών και Τεχνολογίας της Βουλής των Κοινοτήτων του Ηνωμένου Βασιλείου της 16ης Νοεμβρίου 2016.

² Horizon 2020 Monitoring Report 2015, σ. 21.

54. συμπεραίνει ότι –συνολικά– η Επιτροπή διαχειρίστηκε αποτελεσματικά το 7ο ΠΠ· παρατηρεί ότι το πρόγραμμα βελτίωσε επίσης την αποδοτικότητά του, παρά τις καθυστερήσεις και το επαναλαμβανόμενο ποσοστό σφάλματος στην εκτέλεσή του·
55. επικροτεί το γεγονός ότι ελήφθησαν υπόψη οι ανησυχίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
56. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι εκσυγχρονισμοί που καθιερώθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», όπως κατ' αποκοπή ποσοστά για έμμεσες δαπάνες, ενιαία στρατηγική λογιστικού ελέγχου, ενιαία διαδικτυακή πύλη για τους συμμετέχοντες, κ.ά., θα τυγχάνουν παρόμοιας εφαρμογής σε άλλους τομείς πολιτικής, π.χ. διαρθρωτικά ταμεία· τονίζει ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η δίκαιη και ίση μεταχείριση όλων των δικαιούχων επιχορηγήσεων·
57. καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν την προσπάθεια για να επιτύχουν τον στόχο της επένδυσης του 3 % του ΑΕγχΠ τους στην έρευνα· θεωρεί ότι αυτό θα τονώσει την αριστεία και την καινοτομία· ζητεί, εν προκειμένω, από την Επιτροπή να μελετήσει τη δυνατότητα να προτείνει ένα σύμφωνο για την επιστήμη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που διανοίγονται ήδη με το «Σύμφωνο των δημάρχων»·
58. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, στις εκθέσεις αξιολόγησης των οργανισμών ΕΟΕ και ΕΟΕΣΕ, επισημαίνεται ότι τα κυκλώματα ανατροφοδότησης και η επικοινωνία μεταξύ της Επιτροπής και των εκτελεστικών οργανισμών θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω·

ο

ο ο

59. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και στην Επιτροπή.